

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

Мацієвич Т.О.

к.е.н., доцент

Херсонського державного аграрного університету,

м. Херсон

Сундуков Е.О.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрного університету,

м. Херсон

ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Удосконалення системи місцевого самоврядування як основи будь-якого демократичного ладу є важливим фактором, який набуває особливої ваги на сучасному етапі державотворення в Україні. Складність сучасного процесу розвитку нашого суспільства полягає в тому, щоб, спираючись на світовий досвід і враховуючи вітчизняну практику функціонування органів місцевого самоврядування, удосконалити наявну їх систему, спроможну діяти в інтересах та під контролем людини.

На думку П.Любченка, головним завданням територіальної організації влади – це досягнення оптимального поєднання централізації та децентралізації, раціонального розмежування повноважень владних органів [1]. Отже, децентралізація – це політика центральної влади для передачі урядам локального рівня ряду компетенцій, які до цього здійснювалися державою по забезпеченню фінансових, правових та організаційних умов для їх виконання.

На початку 2015 року було прийнято Стратегію сталого розвитку «Україна–2020», яка вказує основні вектори розвитку України, перераховує усі реформи та програми, реалізація яких повинна бути завершена до 2020 року.

Крім цього, незважаючи на достатню кількість нормативно-правових актів, якими встановлено заходи щодо підтримки аграрної сфери, проблема продовжує залишатися нерозв'язаною. Зокрема, Концепція Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій до 2020 р., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 р. № 121-р. [2], втратила чинність.

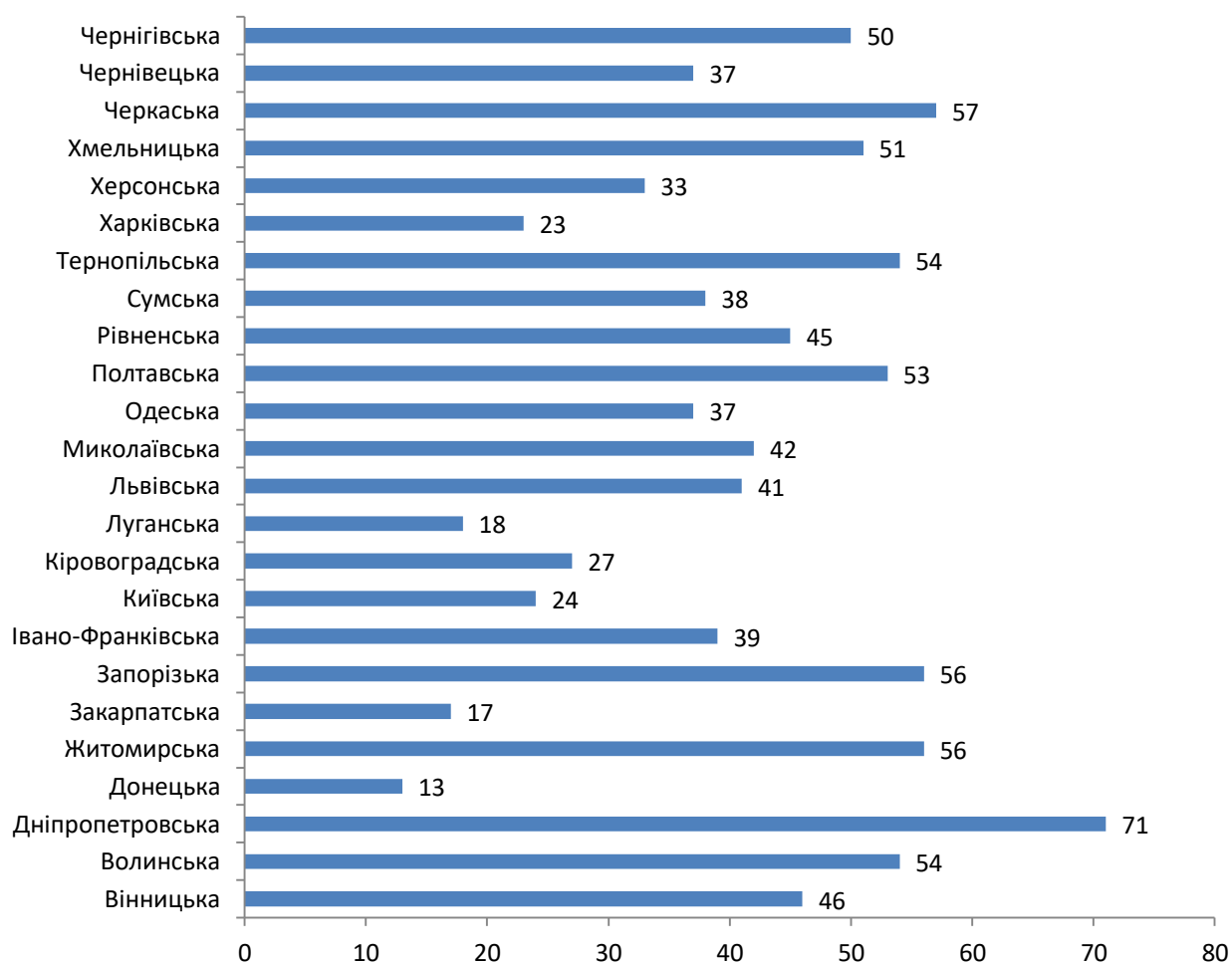
Діючий Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» лише передбачає форми участі територіальної громади в управлінні локальними справами, однак таке закріплення є лише констатацією можливостей громади та жодним чином не регламентує саму технологію безпосередньої участі. Тому одним з напрямів удосконалення правової основи урядів локального рівня має бути широка

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

законодавча регламентація таких форм як громадські слухання, проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи [3].

Згідно Закону «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 05.02.2015 [4], державна підтримка регіонального розвитку та розвитку інфраструктури громад за час реформи зросла у 39 разів: з 0,5 млрд у 2014 до 19,37 млрд грн у 2018 році. За рахунок цієї підтримки в регіонах та громадах реалізовано у 2015-2018 роках більше 10 тисяч проектів.

При цьому, у 2018 році об'єднані громади отримали у комунальну власність майже 1,5 млн. га земель сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів [5]. Зокрема, станом на 10 січня 2020 року, в Україні створено 1029 ОТГ з населенням 11,7 мільйонів людей. Кількість об'єднаних територіальних громад України за 2015 – 2020 роки, подана на рис. 1.

*Джерело: Офіційний сайт Державної казначейської служби України [6]

Рис. 1. Кількість об'єднаних територіальних громад України за 2015 – 2020 роки

«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення» (04-05 березня 2020 року)

Слід погодитись, що нова законодавча база значно посилила мотивацію до міжмуніципальної консолідації в країні, створила належні правові умови та механізми для формування спроможних територіальних громад сіл, селищ, міст, які об'єднують свої зусилля у вирішенні нагальних проблем. Однак, для досягнення успіхів в реалізації реформи територіальної організації місцевої влади на певних засадах децентралізації необхідно насамперед продовжувати покращувати законодавчо-нормативне забезпечення реформи та запровадити механізм державного контролю щодо дотримання у діяльності органів місцевого самоврядування засад Конституції та законів України.

Список літератури

1. Любченко П. Місцеве самоврядування в Україні: концептуальні підходи реформування [Текст] / П. Любченко // *Право України*. – 2009. – №5. – С. 55-60.
2. Законодавство України. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року» № 1761-р. від 02.09.10. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
3. Yaremko Yu.I. Determinants of sustainable development of the agricultural sector under the conditions / Yu.I.Yaremko, N.V. Dudyak, T.A.Mazievich // *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. – Київ: НУБіП - №2. – 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Zemleustriy/article/view/1284>
DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2019.02.07>
4. Законодавство України. Закон «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 05.02.2015. URL: [https://zakon.rada.gov.ua / laws/show/156-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19)
5. Офіційний сайт Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/about>
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/kaznachejstvo-informuye/obyednani-teritorialni-gromadi>